

**RADA OCHRONY
PAMIĘCI WALK I MĘCZEŃSTWA**

SEKRETARZ

dr hab. Andrzej Krzysztof KUNERT

R-IV/384/AS/2919/2010

GABINET MARSZAŁKA SENATU

wpłynęło dn. 2.09.2010.

nr. 4601 podpis. *Borusiewicz*

Warszawa, dn. 24 sierpnia 2010 r.

J. Kwiatkowski *U. Obłuski*
SEKRETARIAT
Biura Prac Senackich
wpłynęło dn. 06.08.10 zai.....
nr. 6664podpis. *f*.....

Pan

Bogdan Borusewicz

Marszałek Senatu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

Odpowiadając na pismo sygn. BPS/DSK-043-2867/10 dotyczące oświadczenia złożonego przez senatora Krzysztofa Kwiatkowskiego podczas 59. posiedzenia Senatu RP pozwalam sobie przedstawić stanowisko Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa.

Rada OPWiM podziela wyrażony przez senatora Krzysztofa Kwiatkowskiego pogląd, iż ze względu na odwołanie się ustawy z dnia 28 marca 1933 r. o grobach i cmentarzach wojennych (Dz. U. z 1933 r. Nr 39 poz. 311 z późn. zm.) do obszaru Rzeczypospolitej Polskiej w granicach przed 1939 r. konieczne jest wprowadzenie zmian w treści tego aktu prawnego.

Ponadto pragnę zauważyć, iż przygotowując ustawę z dnia 23 czerwca 2006 r. o zmianie ustawy o grobach i cmentarzach wojennych (Dz. U. z dn. 11 sierpnia 2006), obok pominięcia wyżej podniesionego problemu, nie doprecyzowano treści punktów w art. 1 ust. 1 zmienianej ustawy definiujących obiekty, które posiadają status grobów wojennych. Tym samym zgodnie z zapisem punktu 6. grobami wojennymi są „groby osób wojskowych i cywilnych, bez względu na ich narodowość, które straciły życie wskutek represji okupanta niemieckiego albo sowieckiego po dniu 1 września 1939 r.”, natomiast tych osób, które straciły życie 1 września 1939 r., a więc w pierwszych 20 godzinach wojny - już nie.

Jednocześnie grobami wojennymi nie są, w rozumieniu ustawy, miejsca pochówku osób, które straciły życie w wyniku działań wojennych, w tym ostrzału, bombardowań artyleryjskich lub lotniczych. Traktując ten zapis literalnie należałoby uznać, iż groby znacznej części osób cywilnych, które

zginęły w czasie Powstania Warszawskiego nie są grobami wojennymi. O ile jeszcze działania zbrojne armii niemieckiej w okresie 1939-1945 można uznać za formę represji okupanta, to interpretacja taka nie może objąć mogił osób, które zginęły w wyniku alianckich bombardowań polskich miast, np. Poznania w 1944 r. Bolesny i budzący kontrowersje jest również fakt, iż przywołana wyżej ustawa nie obejmuje ochroną prawną grobów ofiar walk z formacjami ukraińskich organizacji nacjonalistycznych OUN-UPA, jak również ofiar antypolskich akcji tych formacji wymierzonych głównie w ludność cywilną.

Podsumowując pragnę raz jeszcze wyrazić pełne zrozumienie i akceptację dla kwestii podniesionej przez pana senatora, jak również zapewnić, iż Rada OPWiM rozważy podjęcie w najkrótszym możliwym czasie działań, które doprowadzą do jakże potrzebnej nowelizacji ustawy o grobach i cmentarzach wojennych.

Z wyrazami szacunku

SEKRETARZ
dr hab. Andrzej Krzysztof Kunert
dr hab. Andrzej Krzysztof Kunert